

לד:

ארבעה אחין פרק שלישי יבמות

עין משפט
גור מוצה

מסורת הש"ס

(א) ופי' מוס' מוטע מד.
דיה שאינה. (ב) ומכאן
ק"ל. (ג) ולקמן נ"ל. (ד) ודף
מכ: ד"ה רבי יוסף.

תורה אור השלם

1. וידע אנון כי לא לי
ידיה הורע ודיה אם בא
אל אשת אחיו ושת
אריזה לכלתי נתן ודע
לאיזה בראשית לח ט
2. וידע בעיני י' אשר
עשה וקמ' גם אחי
בראשית לח י
3. ואשה אשר ישוב
איש אתה שבת ודע
ורחצו במים וטמאו עד
דערב.

גליון הש"ס

גפ' ודא חב' עין פ'
רש"י נחמה כחשית יט ט'
והר"ם שם כספ' מדרש
רס"ג שם באבע' שיערב
עין לקמן ט' פ"א חר"ה
שלא חלה: שם אבל
יעתה להנשא. עין
כספ' דף סב ע"ב ברש"י
ד"ה חתונה:

הגהות הב"ה

(א) תוס' ד"ה (בע"ה)
חתן ופי' דבכל ספרים
קדמונים כן אבל בספר
ר"ב פ"א וכן בספר סו'
(ב) ד"ה ולא י"י ועוד
סוכנים מיידי ועל כדחך
הא' לא מיידי:

חל עליו תחלה שאין יכול לקדש ולא לעשות שום דבר עד שיגדיל דאין
מעשה קטן כלום ואר"ת דבכל ספרים קדמונים כן (א) אבל בספר
בשר על גבי נחלים גרם בשופעות מתוך ג' לאחר ג' לאחיוזי אינהו
ללאחר ג' שנים ויום אחד הוא לביאה ואמו כולו איסורי וחילי
ומתוך י"ב לאחר י"ב לאחיוזי אינהו
ואם בעלו כשכין בגדלות אינה ט"ו
חטאות וזין לגירסת הקונטרס וזין
לגירסתו זו שופעות לאו דוקא אלא
שראיתו ולא טבלה בינתיים ולגירסת
ר"ת שראתה בתוך ג' ולא טבלה עד
לאחר י"ב: ואלא כמעשה ער ואונן
דאיזו התם ש"א בדרבה. משמע
דאסור לשמש שלא בדרכה ותימה
דכפ"כ דנדרים (דף כ:) אמר ה"ה
דחמין לקמיה דרבי ואמרה ליה שולחן
ערכמי לו והפכו אמר לה נתי התורה
המיתתך לו ומסין דהלכתא הכי והפכו
היינו שלא בדרכה לפי שמטענת
כך שג' (בראשית לז) וישכב אותה
ויננה שניה אותה שלא בדרכה וכן
אם תענה את נתינו (שם לז) שלא
בדרכן דאי הפכו היא למעלה והוא
למטה לא היתה קונלת על כך וכן כפ'
ארבע מיתות (פסדרי דף נח:) אמר
עובד כוכבים ה"ה על אשתו שלא
בדרכה חייב מיתה ופירן מי איכא
מיידי דישאל לא מיידי ועובד כוכבי'
מיידי (נ) והיינו הא' לא ממיידי היינו
דנשאל שרי דאי איסור איסור
בישראל יחא דמיידי עובד כוכבים
מיתה דלוארתן זו היא מיתתן כמו
גזול ואלו דברים ואר"ת דהתם מיידי
כלל הולאת זרע דשרי דכין לילכא
השמתת זרע לא הכי כמעשה זרע
ואונן עוד אמר ר"י דלא חשוד כמעשה
ער ואונן אלא כשמתכין להשחית זרע
ורגיל לעשות כן תמיד אבל באקראי
בעלמא ומתחלה לנא על אשתו שלא
בדרכה שרי כדלמך' דנדרים (דף כ:)
כל מה שאדם רוצה לעשות באשתו
יעשה משל לבשר ה"ה מן הטוב ודג
מן הדיד רזה אוכלו כלי רזה אוכלו
מנושל רזה שלק: התורה חסה
ע' חבש'י כ"ה. שלא יכול ערק מעל
פניה אע"ג דמיד שתעמוד תפלוט
ותטרך לטבול מ"מ ינאם שהתורה
חקה כל זמן שלא תעמוד או שתתן
מוך קודם שתעמוד כדי שלא תפלוט:
דעתא ע"ך הו"א. אמר רבינו
תם משום ה"ה עובדא

תוס' חד מקבאי

אמר רב נחמן אמר שמואל
כל שנשחית עשר שנים
אחר בעלה ונשאת שוב
אין נתיברת. ולא אמרין
אלא שרי דעתה להנשא
אבל דעתה להנשא
כתבנא:

מוסף רש"י

מייאנה בו אינה צריכה
להמתין שלשה
חדשים. לאחר מליאה.
דערקתיהו לשואין וז"ל
כנול שאל תקנת שנינו
תקנת לנא שאל השואות
שלישית להמתין אחר
יליתן מעולות: ו' חדשים
וכחב"ב פ' נחן לה בט
צריכה להמתין שלשה
חדשים. ואר"ת לילכא
למפיק קטנה כמעשה.
לא חילקו חכמים בתקנת
כנשיאות: וס'.

והא תמר בביאה ראשונה איעברא א"ל חמר
באצבע מעכה דאמר רבי יצחק כל מועכות
של בית רבי תמר שמן ולמה נקרא שמן תמר
ע"ש תמר שמעכה באצבעה והא הו' ער ואונן
ער ואונן שמוש שלא בדרך מיתבי כל עשרים
וארבעה חרש דש מכבדים וזורה מבחורין
דברי ר' אליעזר א"ל אהללו אינו אלא כמעשה
ער ואונן כמעשה ער ואונן ולא כמעשה ער
ואונן כמעשה ער ואונן דכתיב ויהיה אם בא
אל אשת אחיו שלא כדרכה ולא כמעשה ער
ואונן דאילו התם שלא כדרכה והבא כדרכה
בשלמא אונן דכתיב ביה ושחת ארצה אלא
ער מנלן אמר רב נחמן בר יצחק דכתיב
י'ומת גם אותו אף הוא באותו מיתה מת
בשלמא אונן משום לא לו יהיה הורע אלא
ער מ"מ עבד הכי כדי שלא תתעבר ויכחיש
יפיה ת"ר אותה פרט לכלה דברי רבי
יהודה וחכ"א פרט לשלא כדרכה אמר ליה
הון בריה דרב נחמן לרב נחמן לימא קא סבר
רבי יהודה התורה חסה על חששית כלה
אמר ליה לפי שאין אשה מתעברת מביאה
ראשונה במאי קמיפלגי רבנן סברי שכתב
זרע פרט להערה אותה פרט לשלא כדרכה
ורבי יהודה סבר שלא כדרכה והערה
משכבת זרע נפקא אותה פרט לכלה כי אחא
רבינא א"ר יוחנן כל ששהתה אחר בעלה עשר
שנים ונשאת שוב אינה יולדת אמר רב נחמן
לא שנו אלא שאין דעתה להנשא אבל
דעתה להנשא מתעברת אמר ליה רבא לכת
רב חסדא קא מרגני רבנן אבתריך אמרה ליה
אנא דעתאי עלך הו"א הו"א דאתאי לקמיה
דרב יוסף אמרה לו ר' אנא שהיתי אחר בעלי
עשר שנים וילדתי א"ל בתי אל תוצאי לעז
על דברי חכמים אמרה ליה לנכרי נבעלתי
אמר שמואל וכולן צריכות להמתין שלשה
חדשים חוץ מגיורת ומשוחחרת קטנה אבל
קטנה בת ישראל צריכה להמתין ג' חדשים
ובמאי אי במיאון והאמר שמואל דלא בעיא

והא תמר בביאה ראשונה איעברא א"ל חמר
באצבע מעכה דאמר רבי יצחק כל מועכות
של בית רבי תמר שמן ולמה נקרא שמן תמר
ע"ש תמר שמעכה באצבעה והא הו' ער ואונן
ער ואונן שמוש שלא בדרך מיתבי כל עשרים
וארבעה חרש דש מכבדים וזורה מבחורין
דברי ר' אליעזר א"ל אהללו אינו אלא כמעשה
ער ואונן כמעשה ער ואונן ולא כמעשה ער
ואונן כמעשה ער ואונן דכתיב ויהיה אם בא
אל אשת אחיו שלא כדרכה ולא כמעשה ער
ואונן דאילו התם שלא כדרכה והבא כדרכה
בשלמא אונן דכתיב ביה ושחת ארצה אלא
ער מנלן אמר רב נחמן בר יצחק דכתיב
י'ומת גם אותו אף הוא באותו מיתה מת
בשלמא אונן משום לא לו יהיה הורע אלא
ער מ"מ עבד הכי כדי שלא תתעבר ויכחיש
יפיה ת"ר אותה פרט לכלה דברי רבי
יהודה וחכ"א פרט לשלא כדרכה אמר ליה
הון בריה דרב נחמן לרב נחמן לימא קא סבר
רבי יהודה התורה חסה על חששית כלה
אמר ליה לפי שאין אשה מתעברת מביאה
ראשונה במאי קמיפלגי רבנן סברי שכתב
זרע פרט להערה אותה פרט לשלא כדרכה
ורבי יהודה סבר שלא כדרכה והערה
משכבת זרע נפקא אותה פרט לכלה כי אחא
רבינא א"ר יוחנן כל ששהתה אחר בעלה עשר
שנים ונשאת שוב אינה יולדת אמר רב נחמן
לא שנו אלא שאין דעתה להנשא אבל
דעתה להנשא מתעברת אמר ליה רבא לכת
רב חסדא קא מרגני רבנן אבתריך אמרה ליה
אנא דעתאי עלך הו"א הו"א דאתאי לקמיה
דרב יוסף אמרה לו ר' אנא שהיתי אחר בעלי
עשר שנים וילדתי א"ל בתי אל תוצאי לעז
על דברי חכמים אמרה ליה לנכרי נבעלתי
אמר שמואל וכולן צריכות להמתין שלשה
חדשים חוץ מגיורת ומשוחחרת קטנה אבל
קטנה בת ישראל צריכה להמתין ג' חדשים
ובמאי אי במיאון והאמר שמואל דלא בעיא

ואי בגט האמרה שמואל חדא זימנא דאמר שמואל
להמתין שלשה חדשים נתן לה גט צריכה להמתין שלשה חדשים אלא בזנות
וגזר

ואי בגט האמרה שמואל חדא זימנא דאמר שמואל
להמתין שלשה חדשים נתן לה גט צריכה להמתין שלשה חדשים אלא בזנות
וגזר

נתן לה גט צריכה להמתין. הקשה ה"ר משה כהן הא אמרה שמואל חדא זימנא דאמר שמואל
כדי מאיר בגיורתי צריכה להמתין שלשה חדשים אלא משום ממאנת ועיקר מילתיה
דשמואל דהכא כסוף אלמנה כנחיות (דף ק: וס') והא דפריך עלה התם כולו מניא ומשני צריכה להמתין שלשה חדשים איכטריך
ליה דלא תנן הכי פירוש דין דלשון חדשים איכטריך ליה אלא היא גופה לא איכטריך אלא משום ממאנת דאין צריכה להמתין כדפרישית:
חן

